

C107 – CUL11

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

17 januari 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

- Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over seksueel getinte datingberichten op de teletekst van sommige televisieomroepen 1
- Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de mogelijke samenwerking tussen CNN en Vlaamse omroepen 3
- Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de impact van de besparingen van de VRT inzake externe producties op de onafhankelijke productiehuizen 4

Voorzitter: de heer Dany Vandebossche

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over seksueel getinte datingberichten op de teletekst van sommige televisieomroepen

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb mijn vraag al enige tijd geleden ingediend, maar het onderwerp is nog steeds actueel.

Ik schets even de aanleiding van mijn vraag. Op een zaterdagmiddag vroeg mijn dochter van elf of ze 's avonds naar een film mocht kijken op VTM. Ik wou eerst weten hoelang de film duurde en stelde voor om het einduur op te zoeken op de teletekst van VTM. Op de startpagina van de teletekst, en ook op die van Kanaaltwee en VT4, die ik nadien geraadpleegd heb, stuitte ik op niet mis te verstane verwijzingen naar het dating- en seksaanbod, die bovendien nog eens extra benadrukt werden door middel van een opvallende kleur.

In de mediadecreten lezen we: "Het is de particuliere televisieomroepen die zich richten tot de hele Vlaamse Gemeenschap, de regionale omroepen en de themaomroepen verboden programma's aan te bieden die strijdig zijn met de openbare orde, de goede zeden, de veiligheid van de staat, enzovoort." In de mediadecreten staat onder meer ook dat de geestelijke, fysieke en morele integriteit van de jongeren niet mag worden aangetast. Zowel het programma-aanbod als het uitzendschema van private tv-omroepen moet worden ingediend vooraleer een erkenning wordt gegeven. De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) oefent toezicht uit op de uitvoering van de mediadecreten, die nauwgezet moeten worden nageleefd door bovenvermelde omroepen.

Op de teletekst van een aantal televisieomroepen, zoals VTM, Kanaaltwee en VT4, zijn zoals gezegd datingpagina's te vinden waarvan de teksten niets verhullen. Ik doe even een greep uit het aanbod van berichten die alleen al op de startpagina's te vinden zijn: 'Meesteres live', 'Sex-video's op je gsm?', 'Hete snel-sex', 'Knappe meisjes, meteen live', 'Gratis sex bij jou in de buurt', 'Echte live sex'. Ik vond vooral ook de verwijzingen naar tieners verontrustend: 'Tieners: je mag met ze doen wat je wilt'.

Gisterenavond ben ik nog eens gaan kijken op de teletekst van de betreffende zenders. Als je doorklikt naar

een aantal pagina's, wat uiteraard heel eenvoudig is, krijg je titels als 'Super tienersclub', 'Spannende groepssex', 'Net 18: onze meiden hebben nog geen ervaring', en zo meer. Ik ga niet alles opnoemen, het is te gortig om hier voor te lezen.

Wat mij bovendien verwonderde, was dat er op die pagina's meteen ook verwezen werd naar internetsites. Gisteren stond er bijvoorbeeld te lezen: 'Hete live-shows op www.privecam.be en www.camsexplaza.be'. Ik ben uiteraard gaan kijken naar die websites. Op de startpagina krijg je meteen foto's en bewegende beelden van zeer harde porno. Als je dan doorklikt, krijg je allerlei trailers te zien. Zo zijn er onderverdelingen als 'Oud neukt jong', met meteen een trailer van een opa die het doet met een zogezegde tiener met paardenstaartjes en witte kousjes aan.

Ik was echt geschrokken van het feit dat men in tien minuten tijd bij zoveel harde porno terecht komt, terwijl ik eigenlijk samen met mijn dochter op zoek was naar het einduur van een film voor kinderen.

Toen ik mijn vraag opstelde, had Child Focus, naar aanleiding van zijn tienjarig bestaan, net de aandacht gevestigd op het gevaar van internet. Child Focus maande aan om voorzichtig te zijn met kinderen en tieners die op internet surfen en waarschuwde voor het gevaar van pedofilie. Gisteren ging het op de radio ook nog over processen tegen pedofielen, onder meer over een man die foto's van zijn twee kinderen via internet had verkocht.

Een van de websites die wordt vermeld op de teletekst van VTM, Kanaaltwee en VT4, www.privecam.be, spoort de bezoekers letterlijk aan om geld te verdienen met een webcam. Men krijgt instructies voor het gebruik van een webcam en voorbeelden van tieners die strippen voor hun webcam.

Mijnheer de minister, zijn de mediadecreten van toepassing op de teletekst van de televisieomroepen? Is de Vlaamse Regulator voor de Media bevoegd om op te treden? De VRM treedt niet zelf op, maar pas na klachten. Hebt u kennis van dergelijke klachten? Zo ja, wat is de reactie van de VRM geweest? Zo nee, bent u van plan om zelf klacht in te dienen?

Indien de mediadecreten niet van toepassing zijn, gaat u dan een voorstel indienen om de decreten aan te passen? Ziet u een mogelijkheid om op een andere manier op te treden? Overtreden de omroepen niet de strafwet door aan te zetten tot seks met minderjarigen? Kan de erkenning van de omroepen niet ingetrokken worden?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mevrouw Van Steenberge, de erkenning van de betreffende omroepen intrekken, vind ik nogal ver gaan. We kunnen uw vragen en opmerkingen eventueel wel meenemen naar het werkbezoek aan de VMMA dat volgende week gepland is.

Ik denk overigens dat jongeren vandaag wel wat gewend zijn, zeker als je ziet welke videoclips er tegenwoordig worden uitgezonden. Ook via internet komen ze met een en ander in contact. Ik vind natuurlijk wel dat er reglementering moet zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, het Mediadecreet, het gecoördineerde decreet betreffende de radio en de televisie, is wel degelijk van toepassing op de teletekst van de tv-omroepen. Ook de VRM oordeelt in die zin. Ik verwijs naar de beslissing 2007/034 van 2 oktober 2007 van de Kamer voor Onpartijdigheid en Bescherming van Minderjarigen van de VRM. In die zaak is de klacht weliswaar onontvankelijk verklaard wegens de afwezigheid van een belang bij de klager. Op die vereiste kom ik later nog terug. De VRM heeft er zich te gronde dan ook niet over uitgesproken, maar zich evenmin onbevoegd verklaard.

De Vlaamse regulator kan optreden. Zijn Kamer voor Onpartijdigheid en Bescherming van Minderjarigen houdt onder meer toezicht op de naleving van de bepalingen van artikel 96, paragraaf 1 van het Mediadecreet. Daarin staat: "De omroepen mogen geen programma's uitzenden die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's met pornografische scènes of metodeloos geweld. Deze bepaling geldt ook voor programma's waar het voorgaande niet van toepassing is, maar die schade kunnen toebrengen aan de fysieke, mentale of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen, tenzij door de keuze van het tijdstip van uitzending of door technische maatregelen gewaarborgd wordt dat minderjarigen in het zendgebied die programma's normaliter niet kunnen zien of beluisteren. Als dergelijke programma's ongecodeerd worden uitgezonden, moeten ze worden voorafgegaan door een auditieve waarschuwing. De bepalingen van het eerste en van het tweede lid van deze paragraaf gelden ook voor aankondigingen van programma's die uitgezonden worden door omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap."

Ik verwijs ook nog naar twee andere bepalingen. Artikel 98, paragraaf 8 stelt dat "reclame en telewinkelen niet strijdig mogen zijn met de code voor reclame, telewinkelen en sponsoring bedoeld in artikel 111." De code zelf stelt in artikel 1: "De omroepen mogen geen reclame op radio en televisie uitzenden die in strijd is met de wettelijk-

ke bepalingen." Artikel 176bis voorziet in een aantal sancties indien de klacht gegrond wordt verklaard. Het kan gaan om een waarschuwing, het bevel tot stopzetting van een uitzending of een geldboete. Op basis van artikel 96, paragraaf 1 is SBS al veroordeeld en heeft die zender een waarschuwing gekregen.

Artikel 61 van het Mediadecreet bepaalt dat "particuliere tv-omroepen die zich richten tot de gehele Vlaamse Gemeenschap geen programma's mogen aanbieden die strijdig zijn met de openbare orde, de goede zeden, de veiligheid van de staat of die een belediging kunnen betekenen voor andermans overtuiging of voor een vreemde staat." De toepassing van dit artikel ressorteert niet onder de bevoegdheid van de VRM, maar wel onder die van de rechterlijke macht. Ik verwijs hiervoor naar de parlementaire voorbereiding bij artikel 13 van het decreet van 28 januari 1987. Het Vlaams Commissariaat voor de Media, de voorganger van de VRM, heeft dit ook bevestigd in zijn beslissing 2001/033. Bij mijn weten is er tot op heden geen enkele omroep door de strafrechtbank veroordeeld op basis van dit artikel.

Uiteraard is naast het Mediadecreet ook het gewone strafrecht van toepassing. Ik zal niet uit alle artikelen citeren. Ik zal ze wel even opsommen: artikel 383 van het strafwetboek, artikel 380ter van het strafwetboek en artikel 380ter, paragraaf 2 en 3. Krachtens artikel 12 van de wet van 9 maart 1993 zijn ook bepaalde advertenties strafbaar. Het betreft hier de wet betreffende de huwelijksbureaus. Die lijkt me hier echter niet van toepassing.

Mevrouw Van Steenberge, naar aanleiding van uw vraag heb ik aan mijn diensten gevraagd die zaak te bekijken. Ze hebben me laten weten dat er zaken zijn vastgesteld die vragen oproepen over de wettelijkheid, de toelaatbaarheid, het fatsoen, de goede smaak van sommige boodschappen ten aanzien van minderjarigen. De VRM heeft me laten weten dat er nog geen klachten zijn binnengekomen naar aanleiding van die datingsites op de teletekst van televisieomroepen.

Ik deel uw bezorgdheid over de aanwezigheid van expliciete datingberichten op de startpagina van teletekst. Jonge kinderen kunnen die immers raadplegen. Boodschappen kunnen mogelijkerwijze schade toebrengen aan hun ontwikkeling. Men zou rekening moeten houden met de gevoeligheden van minderjarigen en ervoor zorgen dat deze boodschappen normaliter niet door kinderen en jongeren gezien kunnen worden. Dat is trouwens ook bepaald in de decreten. Dat kan door ze uit te zenden op een aangepast uur of door de boodschappen te vergrendelen.

Uw vierde vraag is zonder voorwerp. Het is niet aan mij om klacht in te dienen. Om een klacht in te dienen, moet er een belang zijn. De uitzondering daarop vormt

de reclame. Ik fungeer in deze ook nooit als doorgeefluik. Het is beter dat de minister van Media niet optreedt als een soort openbaar ministerie.

Het staat iedereen die een belang heeft vrij om klacht in te dienen. Ik doe wel een oproep aan de Vlaamse omroepen om hun verantwoordelijkheid op te nemen. Dat ligt in de lijn van wat de heer Verstrepen heeft gezegd. Ik denk dat het wenselijk is dat ze even de teksten van de decreten ter hand te nemen en dat ze zich conformeren aan de decreten.

Er kan natuurlijk altijd een klacht zijn. Ik denk dat het ook niet slecht zou zijn dat de commissie bij een werkbezoek de aandacht op die kwestie zou vestigen. Ik ben zelf van plan om de tekst van vraag en antwoord te bezorgen aan de desbetreffende omroepen. Maar het is niet aan mij om daarover klacht in te dienen.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de minister, ik ben over het algemeen tevreden met uw antwoord. Ik kan hier nog zaken citeren om te choqueren, maar ik heb daar geen behoefte aan. Ik zou iedereen aanraden om eens te kijken.

Ik zal zelf klacht indienen, want ik denk dat ik een belang heb met drie tieners in huis die zeer gemakkelijk toegang hebben tot de website. Ik heb het zelf ook uitgeprobeerd, en er is geen enkele code nodig. Op de startpagina van de website krijgt men onmiddellijk harde porno te zien zoals gangbang, seks met verschillende mannen tegelijkertijd. Ik was er toch wel van geschrokken. Ik zal dus klacht indienen. Ik denk ook dat de strafwet van toepassing is. Ik zal afwachten hoe het evolueert.

Ik ben ook lid van de commissie voor Welzijn waar we al zo vaak gesproken hebben over opvoedingsondersteuning. Voormalig minister Vervotte heeft daar veel geld in gepompt. En intussen verschijnt zoiets op tv. Hoe is het voor ouders nog mogelijk om een beetje normbesef aan kinderen mee te geven?

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de mogelijke samenwerking tussen CNN en Vlaamse omroepen

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, geachte collega's, een tijdje geleden vernamen we dat CNN

wereldwijd miljoenen dollars gaat investeren in internationale nieuwsgaring. CNN plant een aanzienlijke toename van het aantal correspondenten in de hele wereld, de opening van een nieuwscentrum in de Verenigde Arabische Emiraten en van een digitale productie-eenheid in Londen. Ook intern zal CNN fors investeren, zo meldde de nieuwszender kort voor nieuwjaar. Daarnaast zijn ook nieuwe investeringen gepland in Afghanistan, India, Kenia, Maleisië, Nigeria, de Filipijnen, Polen, Vietnam en België.

Dit blijkt nog niet concreet ingevuld te zijn, maar de pr-manager voor de Benelux laat toch uitschijnen dat het ernstig is. Hij sluit niet uit dat er een vaste uitvalsbasis van de zender komt in Brussel. Voor Brussel als Europese hoofdstad en hoofdstad van Vlaanderen kan dat tellen. We hebben in het Vlaams Parlement al gedebatteerd over het imago van onze Vlaamse standpunten in de buitenwereld. We hebben toen vastgesteld dat de buitenlandse pers zich vooral moet wenden tot Franstalige bronnen. Misschien is dit een kans om ook de Vlaamse input te stroomlijnen en een aantal initiatieven te nemen.

Mijnheer de minister, welke samenwerkingsverbanden kunnen er zijn tussen Vlaamse omroepen en CNN? Op welke manier kunt u, als minister voor Media, een rol spelen of contacten leggen met CNN en de Vlaamse omroepen? De redacties blijven natuurlijk verantwoordelijk, maar we kunnen wel een goodwill creëren zodat CNN toch een aantal inputs krijgt vanuit Vlaanderen. Dat kan de objectieve berichtgeving alleen maar ten goede komen.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de laatste opmerking van de heer Decaluwe, net voor zijn vraagstelling, is voor ons misschien wel het belangrijkste punt. De Vlaamse Regering doet een inspanning om het beeld van Vlaanderen in het buitenland bij te stellen. Dat is een goede zaak, omdat de wereldpers meestal gevoed wordt door de Franstalige media in dit land, en die geven natuurlijk een minder fraai beeld van ons.

Biedt de mogelijke samenwerking met CNN ons niet de kans om ook via die weg iets aan de beeldvorming in het buitenland te doen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, in het najaar van 2007 heeft CNN inderdaad het bericht verspreid dat deze zender een aanzienlijke toename van het aantal correspondenten wereldwijd beoogt. Volgens CNN-woordvoerder Matthijs Spits stellen mensen immers steeds meer eisen aan nieuws: men wil meer mondiaal nieuws, maar tegelijk meer informatie over de eigen regio.

CNN stelde toen dat hij overweegt om een samenwerking aan te gaan met een bestaande nieuwsredactie. Een alternatief hiervoor zou het opstarten van een eigen bureau zijn. In antwoord op mijn vraag aan CNN, die ik gesteld heb naar aanleiding van deze vraag om uitleg, stelt de woordvoerder dat er nog bekeken wordt of ze in België een reporter zullen stationeren, maar dat er verder nog geen concrete plannen zijn. Zodra de nadere details en de tijdsplanning bekend zijn, zal CNN dat aankondigen.

Een samenwerking tussen omroepen inzake nieuwsgaring is absoluut niet nieuw. Onze Vlaamse omroepen hebben vandaag al dergelijke samenwerkingsverbanden. De Vlaamse Mediamaatschappij heeft al veel jaren een samenwerkingsakkoord met CNN voor de uitwisseling van informatie en beelden. Ook de VRT kent een dergelijke samenwerking. De VRT heeft niet alleen met diverse persagentschappen zoals AP, Reuters en AFP contracten voor internationale nieuwsgaring gesloten, maar maakt bovendien deel uit van het samenwerkingsverband binnen de European Broadcasting Union.

De VRT toont zich, desgevallend en onder voorwaarden, bereid om een samenwerkingsverband met CNN te bekijken. Ook Vitaya ziet mogelijkheden in een technische, redactionele, facilitaire en researchgerichte samenwerking op het vlak van lifestyle, gezondheid, toerisme en gastronomie. SBS behoort tot de ProSiebenSat.1-groep, die zelf een 24-op-24-nieuwskanaal met wereldwijde nieuwsgaring heeft. De situatie van de omroepen is dus verscheiden.

Sinds het door CNN aangekondigde initiatief zijn er nog geen contacten geweest tussen VRT en de vertegenwoordiger van CNN in de Benelux. De Vlaamse Mediamaatschappij meldt dat CNN inderdaad reeds contacten heeft gelegd met het oog op de uitbreiding van het internationale correspondentennetwerk van de CNN. CBS heeft – uiteraard – geen plannen om samen te werken met CNN. Kanaal Z heeft momenteel nog geen contacten, maar is wel bereid om een mogelijke samenwerking te bekijken en te overwegen. Met Vitaya zijn evenmin contacten gelegd.

CNN zelf stelt dat omroepen die met hem een relatie willen aangaan hiertoe zelf het initiatief kunnen nemen en in contact kunnen treden met het Affiliate Relations Team in het Europese hoofdkwartier in Londen. CNN heeft nog niet beslist wat hij concreet gaat doen: zelf een bureau starten of een samenwerking opzetten met een bestaande nieuwsredactie. De omroep ziet in Brussel in elk geval een goede uitvalsbasis voor zijn correspondenten. Als CNN inderdaad een kantoor opent in Brussel, zal ik contact opnemen. Ook vanuit mijn andere bevoegdheden, Buitenlands Beleid en Toerisme, lijkt me dat nuttig.

Dit is uiteraard een zaak die mij bezighoudt. Vanuit mijn bevoegdheid Buitenlands Beleid hebben wij het initiatief

Flanders Today opgezet, dat zeer goed wordt onthaald door de internationale gemeenschap in Vlaanderen. Flanders Today geeft heel brede informatie over Vlaanderen: cultureel, maatschappelijk, toeristisch en in mindere mate ook politiek nieuws. Er is ook een dienst van Belga die de voornaamste artikelen uit de Vlaamse pers naar het Engels vertaalt en doorstuurt naar correspondenten. Voorlopig gaat het nog over samenvattingen, vanaf eind deze maand wordt dat uitgebreid naar vertalingen van volledige artikelen. Dat wordt sterk geapprecieerd door journalisten, diplomaten en dergelijke.

We moeten de onafhankelijkheid van de media daarbij natuurlijk ten volle respecteren. De redactie van de Frankfurter Allgemeine heeft bijvoorbeeld gereageerd op het federale initiatief en gezegd dat zij hun nieuws brengen zoals zij dat willen en geen behoefte hebben aan staatsgestuurde informatie. Flanders Today, alsook de informatie die wij bezorgen, is volledig onafhankelijk. Het gaat immers om vertalingen van Belgaberichten. Meer gaan we niet brengen.

Als CNN een vestiging opent in Brussel, zal ik uiteraard contact opnemen, niet om gestuurde informatie te leveren, maar om te wijzen op de vele samenwerkingsmogelijkheden en te helpen bij de nieuwsgaring, voor zover dat nodig zou zijn.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad belangrijk om proactief en alert te reageren en geregeld contact op te nemen.

Wat CNN ook zal doen, het zal sowieso een kans bieden om ons nieuws nog beter in de internationale media te krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de impact van de besparingen van de VRT inzake externe producties op de onafhankelijke productiehuisen

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb mijn vraag ingediend naar aanleiding van een aantal signalen die we opvan-

gen vanuit de Vereniging van Onafhankelijke Televisie Producenten (VOTP) en een aantal productiehuisen.

Uit cijfers van de VOTP, die 22 van de belangrijkste Vlaamse productiehuisen overkoepelt, blijkt dat de sector in 2005 goed was voor een omzet van 135 miljoen euro. Daarmee werden 1089 voltijdse jobs gefinancierd. Met de jobs in de afgeleide sector van de facilitaire bedrijven erbij geeft dat volgens de VOTP een totaal van zo'n 6500 jobs. Die cijfers hebben enkel betrekking op de leden van het VOTP. Enkele belangrijke spelers, zoals Endemol, zijn daar nog niet bijgeteld.

Helaas zijn er nog geen recentere gegevens beschikbaar. Via een telefonische rondvraag hebben we toch wat gegevens verkregen, die erop wijzen dat er de voorbije maanden een probleem optreedt in de sector. Een aantal van die bedrijven heeft het moeilijk. Dat blijkt ook uit fusies en dergelijke meer. Een en ander wordt gekoppeld aan de recente besparing bij de VRT. De VRT is een belangrijke afnemer van producten bij externe productiehuisen. Als die bespaart, heeft dat natuurlijk meteen een effect op de sector.

In 2005 was 37 percent van de sectoromzet afkomstig van de openbare omroep. Dat is meer dan een derde. Die inkomsten zijn belangrijk voor de onafhankelijke productiehuisen. Ze vormen trouwens een heel belangrijk element in de creatieve ontwikkeling van onze audiovisuele sector en de diversiteit van de productiehuisen.

In de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT wordt niet voldaan aan de maximale of minimale invulling, zoals die door sommigen worden voorgestaan. Toch is er een beperking van de groei, zodat het niet mogelijk is om het huidige niveau van bestellingen vol te houden. Die besparingen zouden 25 tot 30 miljoen euro bedragen. Vorig jaar heeft de omroep 77,6 miljoen euro besteed aan externe bestellingen. Als we de besparing lineair zouden doortrekken – ik neem aan dat dit niet zo zal gebeuren –, betekent dit een belangrijke daling voor de sector.

Er zijn weinig afnemers en bestellers. Het gaat niet om een kruidenierszaak. Een verandering heeft dan ook snel een effect op de sector.

Recente cijfers ontbreken. Wel zijn er aanwijzingen die duiden op belangrijke verschuivingen. Telesaurus wordt opgeslorpt door The Entertainment Group, Kanakna fuseerde met Zodiak, Caviar en TV De Wereld zijn samengesmolten tot Caviar TV. Samengevat, er is heel wat beweging. Sommige bedrijven gaan ook op in Europese koepels, krijgen internationale aandeelhouders enzovoort. Op zich is dat niet zo vreemd: die wereld is altijd sterk in beweging geweest.

Er is een effect op de werkgelegenheid. Naar verluidt zijn er steeds minder mensen in vaste loondienst. Na-

tuurlijk zijn er kleine bedrijven bij. In de sector wordt het verlies aan banen in de productiehuisen en de facilitaire bedrijven momenteel op 700 geschat. In het medialandschap is dat toch niet weinig. Sommige productiehuisen verwachten ook een al dan niet forse omzetzakking, die kan oplopen tot 70 percent.

Naast mijn bezorgdheid om de werkgelegenheid ben ik ook bekommerd om de creativiteit. Die bedrijven hebben daar een belangrijke bijdrage aan geleverd, zeker inzake originele formats. Als we spreken over het omzetten van buitenlandse formats, is die bijdrage natuurlijk wel iets minder.

Een ander aspect van mijn vraag gaat over de interne productie bij de VRT. Ook daarover hebben we al klachten ontvangen van de productiehuisen. Door meer intern te produceren, is er een tekort aan knowhow en creativiteit. Daarom wordt een beroep gedaan op freelancers, van wie een aantal wordt weggeplukt uit de productiehuisen. Ook binnen de VRT wordt dat niet altijd met evenveel enthousiasme bekeken, omdat er spanningen zijn over de loonvorming van die mensen, problemen met de betalingen van de opdrachten. In verhouding met het loon van de mensen die in dienst zijn, krijgen ze veel meer.

Mijnheer de minister, het gaat over werk, over creativiteit, over de leefbaarheid van de sector, maar ook over de Vlaamse producties. Hebt u signalen opgevangen over de situatie in de sector van de productiehuisen? Klopt het dat de interne productiehuisen van de VRT de nieuwe opdrachten onvoldoende aankunnen en daarom dure expertise wegekopen bij externe productiehuisen? Plant u initiatieven om de sector te ondersteunen?

Ik had deze vraag ook ingediend bij minister Ceysens omdat het economische aspect minstens even belangrijk is als het creatieve gedeelte. Ik neem aan dat u een gecoördineerd antwoord kunt geven.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 26 januari 2007 heeft de commissie voor Media een interessante en leerrijke werkvergadering gehouden met de Vlaamse onafhankelijke televisieproducenten.

De creativiteit en de werkgelegenheid zijn zaken die natuurlijk niet onbelangrijk zijn. Niettemin vind ik het uitgangspunt van de vraagsteller nogal merkwaardig. De afgelopen tijd stelt spirit zich wel meer merkwaardig op, bijvoorbeeld in verband met gesluitte omroepsters. Men is daar goed bezig.

Op zich is de stelling niet onbelangrijk. Wel heb ik problemen met de oorzaken die worden aangehaald, en

over de remedie hoor ik niets. De heer Caron zegt dat er serieus wordt bespaard. Ik dacht echter dat er in dit parlement een kamerbrede meerderheid was om van de VRT meer interne producties te vragen. De VRT zal meer middelen krijgen. Wel is de groei enigszins vertraagd. Dat is toch wel een nuance. De reden dat er minder wordt uitbesteed, is dat de VRT op vraag van het parlement steeds meer de nadruk legt op de eigen producties. Op een bepaald ogenblik werd meer dan de helft van de uitzendtijd gevuld met extern gemaakte programma's. Het is niet onbelangrijk dat de openbare omroep zich wapent en zoveel mogelijk programma's intern maakt. Dat wil niet zeggen dat er niet mag worden samengewerkt of uitbesteed.

Ik spreek niet over besparingen, het gaat meer over efficiënt en rationeel omgaan met de middelen. Destijds werden hier ook grote verklaringen afgelegd door spirit. Die 'besparingen' hebben bijna geen invloed gehad op de kijkcijfers, de kwaliteit enzovoort. Dat bewijst dat deze regering het met deze beheersovereenkomst bij het rechte eind had.

De heer Caron zegt dat de VRT creatieve mensen wegplukt. Destijds werd de VRT leeggeplunderd door ex-medewerkers van de openbare omroep die zelf hadden gekozen voor het grote geldgewin bij productiehuisen. Daarna werden exclusiviteitscontracten afgesloten. U moet de ketel niet verwijten dat hij zwart ziet. De arbeidsmarkt is vrij. Wel moeten natuurlijk de arbeidsvoorwaarden worden gerespecteerd.

Mijnheer de minister, collega's, de Vlaamse productiehuisen hebben verschillende bronnen van inkomsten. De belangrijkste is natuurlijk de rechtstreekse verkoop van hun producten aan Vlaamse televisiezenders. Die zenders krijgen vaak de exclusiviteit om een programma uit te zenden.

Een tweede belangrijke bron wordt gevormd door de afgeleide exploitatie van rechten. Bijna de helft daarvan betreft de verkoop van programma's of formats aan buitenlandse zenders. De export van Vlaamse televisieprogramma's naar het buitenland kan nog belangrijke inkomsten genereren. Er is nog wel wat potentieel.

De verkoop van secundaire televisierechten vormt daarentegen een verwaarloosbare bron van inkomsten. De reden hiervoor is dat de Vlaamse zenders het veelal gratis aanbod van rechten claimen. Ten slotte zijn er ook de niet-televisiegebonden en andere televisiegebonden inkomsten.

De exploitatierechten zijn voor de onafhankelijke televisieproducenten levensbelangrijk. Daar is natuurlijk een spanningsveld. We hebben het daar al een paar keer over gehad. We hebben al gedebatteerd met de VRT over de voorraden. We hebben begrepen dat de VRT bereid is

om opnieuw te onderhandelen over een aantal aangelegenheden. Dirk Wauters, de gedelegeerd-bestuurder van de VRT, heeft dit verschillende keren naar voren gebracht. De vraag is op welke manier dit mee in het pakket kan worden genomen. Als de formats aan het buitenland verkocht worden, zouden de onafhankelijke producenten daar ook iets aan moeten hebben. Ons medialandschap is klein, net zoals ons taalgebied, maar er zijn veel productiehuisen. En de kleine productiehuisen die maar één product aan één zender verkopen, zijn natuurlijk heel kwetsbaar. Ik heb de indruk dat er niet alleen bij ons, maar ook in het Europese medialandschap een herschikking van productiehuisen is. Vanuit de Vlaamse verankering moeten we bekijken hoe we ons kunnen positioneren.

Op welke manier kunnen wij vanuit het beleid – wat delicaat is, zeker bij een openbare omroep – zorgen dat belangrijke productiehuisen en de creativiteit in Vlaanderen blijft? Welk beleid kunnen we daarover voeren? Op welke manier kan de VRT meehelpen? VRT en VTM maken immers deel uit van de beeldindustrie. Welke incentives kunnen worden gegeven om die sector te ondersteunen, wetende in welk klein medialandschap we leven? De politiek van de VRT om intern meer te produceren, is een goede politiek.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de minister, geachte collega's, ik deel de zorg van de heer Caron.

Nog niet zo lang geleden hebben we overwogen om de VRT aan te moedigen om zelf programma's te produceren, niet alleen om de kwaliteit te behouden, maar ook om het personeel te respecteren. Er worden echter opnieuw onafhankelijke productiehuisen opgericht binnen de VRT die nieuw personeel aantrekken. Op zich heb ik daar niets tegen, maar zou het niet beter zijn om personeel aan te trekken uit de bestaande productiehuisen die problemen hebben met opdrachten? De VRT heeft vaak meer middelen dan de productiehuisen om deze mensen weg te halen. Ik denk dat deze zorg terecht is.

We weten ook dat de VRT enkele bevoorrechte partners heeft bij die productiehuisen en dat de kleintjes 'kloppen krijgen'. De internationale waarde moet ook niet overschat worden. De wereld is hard, de mediawereld is hard. Er zijn natuurlijk mogelijkheden voor onze Vlaamse productiehuisen om iets te betekenen op Europees vlak, maar het is moeilijk als je in eigen land geen voet aan de grond krijgt.

Hoe kunnen we dat marktevenwicht tussen de onafhankelijke productiehuisen en de eigen productie van de VRT in stand houden? Toch willen we die produc-

tiehuizen een kans blijven geven. Hoe kunnen we hier beleidsmatig iets aan doen?

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik vind het een merkwaardige discussie die ik tegenover een aantal lijnen wil zetten die de voorbije tien jaar uitgezet zijn.

Er is de geschiedenis van de outsourcing binnen de VRT. Mensen stapten uit de VRT en zetten productiehuisen op voor de VRT of voor anderen, een 'brain-drain' richting onafhankelijke productiehuisen. Daarop was er behoorlijk wat politieke kritiek. Ook in de pers werden er heel wat kanttekeningen bij geplaatst.

Daarnaast is er nog een lijn. We zijn eens op werkbezoek geweest bij de VRT die toen nog werd geleid door de heren Mary en Van Hecke. We hebben er uitleg gekregen over het intern productiehuis (IPRO). Dat zou in 2008 op kruissnelheid komen. De bedoeling van de VRT was om de kennis in huis te houden en zo de dingen die hij uitsteedt, zelf te doen. Alles wat met nieuws te maken heeft, wordt door de VRT zelf gedaan. Er werd het voorbeeld van Flikken gegeven. Flikken wordt door een extern productiehuis gemaakt, maar daar tegenover staat Witse dat door de VRT zelf gemaakt wordt. Ook tegenover shows die buitenhuis worden gemaakt, staan dan weer shows die binnenhuis worden gemaakt. Ik heb toen begrepen dat iedereen dat een goede zaak vond en dat het project zeker doorgang moest vinden.

De derde lijn die ik zie – en ik zal me voorzichtig uitdrukken – is een minder sterke groei van de middelen voor de VRT dan in het verleden.

De vierde lijn is de globalisering. Een aantal kleine huizen – in de mediawereld of ergens anders – komen meestal in een groter geheel terecht, als ze overleven. Daardoor verdwijnen er in de wereld van de productiehuisen bestaande productiehuisen of gaan ze op in grote productiehuisen zoals Endemol.

Als men deze vier lijnen naast elkaar legt – de kritiek op de outsourcing, het goedkeuren en ondersteunen van het intern productiehuis, de minder sterke groei van de middelen en de economische ontwikkeling tot herstructurering –, dan is wat er vandaag gebeurt normaal. Als men meer vraagt aan interne producties, dan zijn er maar twee mogelijkheden: ofwel drijft men het aantal uitzendingen op – en ik heb hier ook al de vraag gehoord of er nu al niet te veel televisie-uren zijn – ofwel vermindert men de externe producties. Ik heb ooit eens gelezen dat men voorstelde om het onder elkaar te verdelen en iedereen 51 percent te nemen. Dat werkt natuurlijk niet.

Als we de consequentie van het huidige beleid – en u weet dat ik daar kritiek op heb wat middelen en

beheersovereenkomst betreft – volhouden, dan is er maar één mogelijkheid namelijk de interne producties van de VRT verder ondersteunen. De onafhankelijke sector moet zich dan zodanig organiseren dat ze producten maken die zo goed zijn dat niemand ze nog kan weigeren en zorgen dat ze zich niet meer richten tot één speler. Het is bijna het verhaal van Ford en de toeleveringsbedrijven. Eén productiehuis mag niet meer afhankelijk zijn van één pennentrek van een programmator van een omroep. Ik denk dat het onze verantwoordelijkheid is om de lijnen die uitgezet zijn – ik hou vast aan mijn kritiek, maar ik steun wel de lijn van de interne productie – te behouden.

Tegelijk moeten we bekijken hoe de sector van onafhankelijke productiehuisen binnen die globale sector kan overleven. Ik vind het niet goed om nu wegens die kritiek terug te keren naar een situatie met meer externe producties, enkel en alleen om die productiehuisen te laten overleven. Dat zou geen goed signaal zijn. We hebben een consequente lijn getrokken. Ik steun de houding ten opzichte van de interne producties, de houding ten opzichte van de beheersovereenkomst steun ik niet. Wat de externe huizen betreft, pleit ik voor ondersteuning via onder meer innovatiemiddelen, zodat ze zich kunnen diversifiëren en kunnen samenwerken binnen een grotere context.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, collega's, de eerste vraag van de heer Caron is een terechte vraag. De cijfers die hij aanhaalt, zijn echter onnauwkeurig en het resultaat van schattingen en veronderstellingen.

Ik zou dan ook graag weten hoe de sector er écht voor staat. Het zou dan ook nuttig zijn om vertegenwoordigers uit de sector uit te nodigen naar het Vlaams Parlement om van hen te horen hoe de situatie er uitziet.

De voorzitter: Mijnheer Marginet, die vertegenwoordigers zijn hier al geweest en wij zijn ook al eens op bezoek geweest bij een aantal productiehuisen.

De heer Werner Marginet: Dat klopt, maar men komt nu weer met nieuwe cijfers en schattingen op de propen. Men maakt dan nieuwe veronderstellingen, waar ik toch vragen bij heb. En er zijn blijkbaar nog mensen die vragen en bedenkingen hebben, als ik afga op het aantal sprekers voor mij.

Mijnheer Caron, ik vraag mij af of uw vraag geen verdoken oproep is om de VRT meer middelen te geven, om de productiehuisen op die manier te laten overleven. Dat kan niet de bedoeling zijn. We moeten er ons over bezinnen of het, naast het hebben van een performante openbare omroep, ook een kerntaak van de

Vlaamse overheid is om productiehuizen actief financieel te ondersteunen.

Dan is er ook nog de vraag of de VRT de nieuwe opdrachten wel aankan. We kunnen mijns inziens beter het evaluatiemoment van de VRT afwachten, alvorens een oordeel te vellen.

Ik ben het wel eens met uw opmerkingen over de overnames van Vlaamse productiehuizen door grote buitenlandse spelers uit de sector en de terechte vrees dat dit zou leiden tot een verschraling in de aangeboden programma's. Dat punt verdient zeker en vast de nodige aandacht. Het is uiteraard de bedoeling dat we met z'n allen opkomen voor de eigen producties.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, diverse collega's hebben een aantal interessante punten naar voren gebracht. De heer Decaluwe had het onder andere over de exploitatierechten en de kwetsbaarheid van de kleine productiehuizen. Sommige productiehuizen hebben het inderdaad moeilijk om te overleven.

Mijnheer de minister, bent u ervan op de hoogte dat omroepen aan productiehuizen vragen om afstand te doen van auteursrechten? Kan dat zomaar? Ik heb het dan over medewerkers van externe bedrijven, en niet over creatieve mensen die in loondienst zijn van de VRT, want die werken in opdracht van het huis.

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer de minister, collega's, ik wil even teruggrijpen naar de geschiedenis. De productiehuizen zijn opgestart ten tijde van de oprichting van VTM. Piet Van Roe was eigenlijk de uitvinder van de werking met externe productiehuizen, om de grote concurrentiestrijd met VTM te kunnen aangaan.

Ik ben soms verbaasd over de bochten die wij de afgelopen jaren in deze commissie genomen hebben. Telkens als er een situatie verandert, komen wij in een ander procédé terecht. Het is nochtans heel simpel: als de VRT moet besparen, moet in de eerste plaats het eigen huis in leven worden gehouden, en niet de productiehuizen die ervoor werken.

Mijnheer Stassen, het gaat hier niet over de vraag of de dotatie aan de VRT nu verhoogd, gestegen of gedaald is. In deze commissie is al diverse keren de vraag gesteld of de producties die uitbesteed werden duurder waren dan wanneer ze intern zouden worden geproduceerd. Dat was telkens de grote vraag. In die discussies bleek telkens dat de besteding van de middelen van de VRT aan externe productiehuizen niet groter was dan aan de interne productie. Binnen de VRT waren er echter heel veel mensen die zich wat verlaten voelden omdat er

steeds vaker een beroep werd gedaan op productiehuizen. Ik begrijp de vraag van de externe productiehuizen wel, maar eigenlijk vragen ze economische steun via een publieke omroep.

Mijnheer Marginet, u had het over de internationalisering en globalisering van de productiehuizen en de overnames door buitenlandse investeerders. Ik betwijfel ten stelligste dat dit iets te maken heeft met de situatie in het Vlaamse medialandschap. Het gaat hier mijns inziens gewoon om een algemene tendens in de mediawereld. Als wij willen dat de productiehuizen ook nog eens gesubsidieerd worden, komen we in een wel erg moeilijke discussie terecht. Dan moeten we ook de discussie openen over de commerciële omroepen en dergelijke meer.

Er is overigens ook bij de omroepen zelf een tendens van internationalisering aan de gang. Ik denk bijvoorbeeld aan VT4. Dat is absoluut geen Vlaamse omroep, althans wat het kapitaal betreft.

De redenering is simpel. Als er minder middelen zijn, kan men moeilijk verwachten dat er nog evenveel middelen aan externe productiehuizen besteed worden. Anders moeten we de financiering van de VRT opnieuw ter discussie stellen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, er zijn heel wat opmerkingen geformuleerd, maar ik sluit me vooral aan bij de collega's die bedenkingen hebben bij de onderbouw van uw vraag en de coherentie ervan ten aanzien van vroegere standpunten met betrekking tot de beheersovereenkomst en de opdracht van de VRT.

Naar aanleiding van uw vraag heb ik contact opgenomen met diverse actoren, namelijk de VOTP, de VRT en MediaNet Vlaanderen. Het minste wat we kunnen zeggen, is dat dit een zeer genuanceerd verhaal is. Wat u aanbrengt, is gebaseerd op gegevens die niet recent zijn. Het verwondert mij dat de VOTP alleen maar cijfers heeft van de eigen organisaties voor de jaren 2003 en 2005. We klagen er soms over dat de overheid laat is met de statistieken. Niet alleen heb ik geen cijfers gekregen voor 2007, maar zelfs niet voor 2006. Het is niet normaal dat een bedrijf uit de privésector nog geen jaarrekeningen heeft verzameld voor 2006. Het document van de VOPT is uitsluitend gebaseerd op cijfers van 2003 en 2005. Ik moet er u niet aan herinneren dat de nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden op 1 januari 2007. Dat maakt dat de discussie wel zeer moeilijk is. Ik wens dan ook het nodige voorbehoud te maken.

Net als u allen heb ik heel veel respect voor die sector en de creatieve mensen die daar werken. Ongetwijfeld

hebben ze het moeilijk. Ze werken op een zeer kleine markt. Mijnheer Caron, wel heb ik vragen bij de gegevens die u overneemt van de VOPT. De VOPT zegt dat de Vlaamse productiehuisen zorgen voor een directe tewerkstelling van 1089 personen. Daarnaast zou er nog een vijf maal grotere afgeleide tewerkstelling zijn. In totaal zijn dat ongeveer 5600 werkplaatsen.

Op mijn vraag of daarover studies zijn gemaakt, heeft de VOPT me geantwoord dat dit niet het geval is. De chemische sector, een heel goede leerling in dit verband, creëert een indirecte werkgelegenheid van 2,6. Het multiplicatoreffect bij de volledige sector van de dienstverlening bedraagt 1,4. De indirecte werkgelegenheid berekenen is geen sinecure. De SERV heeft daarover in april 2006 een rapport gemaakt.

De cijfers van de VOPT zijn niet onderbouwd. Natuurlijk is het zo dat die productiehuisen zorgen voor indirecte tewerkstelling. Ik hoop dat de cijfers die ze vooropstelt, kloppen. Dat zou fantastisch zijn. Ik plaats er echter vraagtekens bij. Ik weet niet of de indirecte tewerkstelling vijf keer groter is. Dat doet niets af aan het feit dat er een evolutie zou kunnen zijn. Het document geeft echter slecht onderbouwde cijfers. Ik begrijp ook niet goed dat er geen recentere cijfers zijn en dat er geen studie kan worden voorgelegd over de indirecte tewerkstelling, die er ongetwijfeld is.

Ik heb eerst en vooral contact opgenomen met de VRT. De VRT investeert in interne producties. Die strategie hebben we afgesproken in de beheersovereenkomst. Ik sta daar ook volledig achter, zeker als we rekening houden met de enorm snel evoluerende internationale markten en de dominantie van buitenlandse producties.

In de beheersovereenkomst staat dat het nieuws, duiding en strategische programma's steeds zelf gemaakt moeten worden. Daarnaast zijn er de externe producties en cruciale programma's die de VRT niet zelf kan maken. Die worden uitbesteed, waarbij een beroep wordt gedaan op strategische partnerschappen om te vermijden dat elk jaar opnieuw problemen zouden ontstaan. In de overeenkomst staat ook letterlijk: "De VRT zorgt ervoor dat ze steeds de competenties zelf ter beschikking heeft die nodig zijn om nieuws en duiding, strategische programma's en cruciale programma's in te vullen." Dat betekent dat de VRT ervoor moet zorgen de cruciale competenties in huis te hebben voor cruciale programma's die worden uitbesteed. Dat gebeurt ook. Denk maar aan 'Man bijt hond' en 'Duizend zonnen en garnalen'. Bij het wegvallen van bepaalde contracten kan de VRT zelf zorgen voor de programma's.

Het is niet de bedoeling dat de VRT alles zelf intern produceert. We willen wel dat de strategie die we zijn overeengekomen, kan worden uitgevoerd. Herhaaldelijk heb ik hier gezegd dat we de creatieve mensen binnen de

VRT meer kansen moeten geven en dat ze gevaloriseerd moeten worden. Ik verwijs naar mijn antwoorden op vragen van de heer Decaluwe en de heer Vandebossche en mevrouw Hermans.

In de beheersovereenkomst is ook opgenomen dat de VRT de interne productie uitbouwt tot IPRO, een eigen productiehuis of bedrijfsafdeling. We hebben daarbij sterk de nadruk gelegd op het strategische aspect hiervan.

Op 20 november hebben we contact gehad met de toenmalige waarnemend bestuurder, de heer Van Roe. Hij heeft toen nog eens bevestigd dat een eigen productiehuis wordt opgebouwd. Daartegen werden geen bezwaren geformuleerd. Bij de bespreking van de beheersovereenkomst heb ik evenmin kritiek gehoord, wel integendeel.

De uitgaven van de VRT aan externe productiehuisen gedurende de afgelopen beheersovereenkomst zijn zeer sterk gestegen. In 2001 ging het om 30 miljoen euro, in 2002 om 39,1 miljoen euro, in 2003 om 38,5 miljoen euro, in 2004 om 54,7 miljoen euro, in 2005 om 78,5 miljoen euro en in 2006 om 77,6 miljoen euro. In 2005 speelt natuurlijk het afsluiten van het voetbalcontract een rol. Het gaat om een nuloperatie, waarbij Belgacom terugbetaalt.

Daaruit vloeit voort dat de VRT een grote voorraad heeft opgebouwd. De heer Decaluwe heeft daar ook al naar verwezen. De nieuwe gedelegeerd bestuurder heeft gezegd dat hij die eerst zal uitzenden. Als hij dat niet doet, riskeert hij met gedateerde, onaantrekkelijke programma's opgescheept te zitten of moet hij ze gewoon afschrijven. De cijfers tonen aan dat er op een bepaald moment een grotere bestelling is geweest bij externe productiehuisen. Die programma's zijn niet uitgezonden, maar gewoon toegevoegd aan de voorraad. Dat stemt niet overeen met het goede beleid dat de VRT wil voeren. Sinds 2007 zorgt de VRT ervoor om zijn voorraadvolume conform te maken aan gezonde bedrijfseconomische standaarden. Dit betekent dat de VRT zijn voorraad voor een belangrijk deel afbouwt. Dat is een goede vorm van beheer.

Vanaf 2008 zullen de externe bestedingen lager liggen dan de kosten in het uitzendschema. De waarde van de externe producties in het uitzendschema blijft echter wel ongeveer constant. De voorraad zal op een goede, nuttige manier worden aangewend.

De VRT heeft ook de opdracht te investeren in nieuwe media, internet en mobiel. Daardoor verschuiven er externe bestellingen naar productiehuisen die zich specialiseren in internetcontent.

Dat VRT-Productie opdrachten aanneemt waarvoor de omroep de knowhow niet zou hebben en daarom

expertise zou inkopen of mensen wegplukken uit externe productiehuisen, klopt volgens de VRT niet. Freelance-medewerkers worden door de VRT ingezet om piekmomenten in de productie op te vangen en interne expertise aan te vullen. De freelancers worden steeds tegen marktconforme tarieven vergoed.

Er zijn met die freelancers ook geen exclusiviteitsafspraken gemaakt. Ze kunnen een opdracht voor VRT-Productie combineren met werk voor een extern productiehuis. Wel stelt de VRT dat hij soms medewerkers van externe productiehuisen aanwerft, maar dat dit het louter het logische gevolg is van de normale personeelsbewegingen in een vrij beperkte markt. De omroep stelt zijn vacatures open voor alle geïnteresseerden. En omgekeerd hebben verschillende externe productiehuisen heel wat ex-VRT-werknemers onder hun personeel. De arbeidsmarkt is volatiel, maar dit is een bij uitstek volatiele arbeidsmarkt waarbij mensen bewegingen maken in de loop van hun loopbaan. De VRT ontkent in elk geval dat VRT-Productie zou kunnen worden beschuldigd van een marktverstoring of unfair optreden ten opzichte van de productiehuisen.

Een aantal collega's heeft ook de problematiek van de rechten aangekaart. Ik heb er vroeger over gepraat met de VRT die ook deze beschuldigingen van de hand wijst. De VRT maakt een onderscheid tussen productierechten en auteursrechten. De VRT zegt dat ze bij productierechten het risico draagt. Dat is in de hele sector het geval. De productie, of ze nu intern of extern gemaakt is, kan floppen. Het kan zijn dat je die onmiddellijk weer uit de markt moet halen waardoor je investering niets opbrengt. Iedereen in de sector hanteert hier 'rights follow the risk'. Dat is heel normaal. Diegene die investeert, loopt het risico. Als het een uitzonderlijk goede productie is, dan kan je die in het buitenland verkopen. Als ze flopt, dan ben je de hele investering kwijt.

Een andere zaak zijn de auteursrechten. Daarvan verzekert de VRT mij dat ze de lijn aanhoudt dat wie het format ontwikkelt, ook de auteursrechten krijgt. Als het dus een format is dat de VRT concipieert maar uitbesteedt om te maken, dan is de VRT de auteur. Als het een format is dat ontwikkeld is door een productiehuis en aangekocht wordt door de VRT, dan zitten de auteursrechten bij het productiehuis met dien verstande dat de VRT bedingt dat dat programma – ik meen de eerste twee jaren – niet aan anderen op de Vlaamse markt wordt aangeboden. Dat is logisch. In geval van gedeelde conceptie deelt men de auteursrechten. De VRT verzekert mij dat hij zo handelt.

De productiehuisenmarkt is een heel versnipperde markt met een aantal heel kleine productiehuisen. Die moeten leven van bestellingen van twee of drie Vlaamse omroepen. Ze hebben het dus heel moeilijk. Er is een consolidatie in de sector, ook internationaal. Er zijn maar

enkele productiehuisen die erin slagen hun producten ook internationaal te verkopen. Dat is het gevolg van onze situatie.

Ik heb contact opgenomen met de Vlaamse Onafhankelijke Televisie Producenten (VOTP). De VOTP heeft een sectorstudie gehouden over de economische draagkracht van de Vlaamse Onafhankelijke Televisie Productiesector. Deze studie behelst enkel de jaren 2003-2005. Het is jammer dat we hier een debat krijgen over de gevolgen van de nieuwe beheersovereenkomst die ingegaan is in 2007 aan de hand van cijfers van VOTP van 2003 tot 2005. Ik heb de moeite gedaan om de VOTP te contacteren en in extremis zelf jaarrekeningen en omzetcijfers te verzamelen. Maar het is me niet gelukt, vooral omdat de VOTP zelf zegt geen cijfers te hebben. We zitten dus met vergelijkingen die moeilijk hanteerbaar zijn in deze discussie.

De VOTP zegt dat de komst van de commerciële omroepen begin jaren negentig, natuurlijk een positieve invloed gehad heeft op de onafhankelijke productiesector. Hierdoor ontstond er een nieuwe markt en ontstonden er ook nieuwe productiehuisen die hierop inspeelden. Uit onze cijfers blijkt dat de commerciële omroepen de laatste jaren verantwoordelijk waren voor om en bij de 60-65 percent van de geproduceerde televisieuren, de VRT voor ongeveer 35-40 percent. Maar dit is een realiteit van de laatste 10 tien tot vijftien jaren en dus zeker geen recente evolutie.

Het is ons niet mogelijk om uit de cijfers specifiek af te leiden wat de invloed is geweest van de ontwikkeling van de commerciële omroepen op de omzet van de VOTP-leden. Wij kunnen u wel melden dat er de laatste jaren alvast geen omzet lijkt bijgekomen te zijn ten gevolge van enige ontwikkeling van de commerciële omroepen. Integendeel, ook de budgetten van de commerciële omroepen stonden en staan onder druk, en de concurrentie tussen de verschillende commerciële omroepen zorgde ervoor dat ook de productiebudgetten sterk verminderd werden en worden. Enkele andere evoluties in de samenleving, zoals de digitalisering en de nieuwe media zoals video on demand en de verkoop van afgeleiden zoals merchandising en licenties, genereert misschien voor enkelen wat bijkomende inkomsten, doch deze zijn in een ruimere context verwaarloosbaar."

Ik heb ook MediaNet Vlaanderen gecontacteerd en daar hoor ik een ander geluid. MediaNet Vlaanderen stelt dat de investeringen van private omroepen in lokale Vlaamse content uitzonderlijk te noemen zijn binnen Europa en deelt mij onder meer het volgende mee. Ik citeer: "De bestellingen bij de productiehuisen zijn de afgelopen jaren alleen maar toegenomen, terwijl de budgetten van de respectievelijke producties zeker niet zijn afgenomen. En de verwachtingen voor de komende jaren zijn al even hoopgevend. Klassieke

radio- en tv-zenders ontwikkelen zich tot multimedia-bedrijven die almaar meer Vlaamse content willen aanbieden op almaar meer platformen. De bewering van de vraagsteller dat er weinig potentiële afnemers zijn, is dan ook niet correct.”

Dit is dus een enigszins afwijkend standpunt van Media-Net. Een eventuele algemene omzetzijding bij de productiehuizen is volgens MediaNet Vlaanderen enkel te wijten aan een algemene daling van de media-investeringen door adverteerders. Uiteraard zetten commerciële omroepen de tering naar de nering omdat minder financiële opbrengsten een invloed hebben op hun productie.

MediaNet Vlaanderen zegt verder: “Enige omzichtigheid met de cijfers is aangewezen zeker nu de media-investeringen voor televisie recent en ten aanzien van 2005 net zijn gestegen. De mediasector is trouwens een zelfregulerende markt. De investeringen die het ene bedrijf in een bepaald marktsegment vermindert, worden door een ander opgepikt. Het tegenovergestelde van de suggestie in de vraag is net het geval. Een artificiële overfinanciering, met overheidsmiddelen, van de openbare omroep leidt tot een artificiële markt waar er geen natuurlijk evenwicht meer heerst. De hetze van het voorbije jaar rond het exclusiviteitscontract van een bepaald productie-huis voor de VRT, is daarvan een voorbeeld. Er ontstaat een artificiële – versta te hoge – prijszetting en talent wordt exclusief geparkeerd bij één productiehuis. Dat is nefast voor de natuurlijke ontwikkeling van een sector. Als er vandaag sprake is van fusies bij de productiehuizen, dan is dat een vaststelling die geldt voor de hele mediasector, ook op internationaal niveau. De Vlaamse markt vormt daarop geen uitzondering. Op het niveau van de tv-zenders zien we internationaal deze evolutie, net als in de reclamewereld. Almaar meer bedrijven komen onder dak bij grotere groepen. Maar dat betekent niet dat er minder opdrachten zouden zijn of dat de werkgelegenheid zou afnemen. De Vlaamse reclamesector is levendiger dan ooit en kaapt meer dan ooit internationale prijzen weg. Dit zorgt voor groeiende omzetten en werkgelegenheid bij productiehuizen.”

Ik heb aan minister Ceysens gevraagd om antwoord te geven op vraag in verband met de economische gevolgen, maar ik heb helaas geen respons gekregen. Misschien kunt u haar zelf deze vragen voorleggen.

De vraag van mevrouw Hermans verbaast me. We hebben de VRT de opdracht gegeven om het intern productiehuis op te waarderen en een echt productiebeleid te ontwikkelen. De openbare omroep probeert de in eigen huis aanwezige kennis optimaal te valoriseren. Ik had begrepen dat dit ook een zaak was die door de commissie gedragen werd. Ik heb geen initiatieven om de privé-productiehuizen te gaan ondersteunen. Ik weet ook niet wat ik daartoe zou ondernemen. De minister van Economie mag van Europa in bepaalde mate steun verlenen

aan bepaalde ondernemingen onder bepaalde voorwaarden die niet marktverstorend mogen zijn. Maar moet de minister van Media zeggen dat hij de privésector gaat ondersteunen of de markt zal laten spelen? Dat kan mijns inziens de bedoeling niet zijn.

Ik heb ook last met de coherentie van een aantal standpunten. Eerlijk gezegd, begrijp ik het niet zo goed.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik heb dat absoluut niet gesuggereerd. Ik heb alleen maar gesuggereerd dat we dringend toe zijn aan prijzen. Wat zijn prijzen die betaald worden? Niemand heeft richtprijzen over wat medewerkers, cameramensen en productiepersoneel kosten. Daar zou een beetje vergelijking mogelijk moeten zijn. Ik heb echter absoluut niet gevraagd om de privéproductiehuizen financieel te ondersteunen. De heer Caron heeft dat gevraagd.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Hermans, de markt speelt daar zijn rol. De VRT zegt marktconforme prijzen te betalen. De privéproductiehuizen kapen mensen weg bij de VRT, maar het omgekeerde gebeurt wellicht ook.

Het Rekenhof voert momenteel een onderzoek naar de productiehuizen. Er is hier gezegd dat er veel te hoge prijszettingen zijn, maar sommige deskundigen uit de mediasector spreken dat tegen. Daar moet het Rekenhof uitsluitsel over geven.

U mag van mij geen oordeel verwachten over de prijs die privéproductiehuizen betalen aan medewerkers.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreide en onderbouwde antwoord.

Ik ben misschien niet helemaal duidelijk geweest in mijn vraag. Ik heb geprobeerd een aantal mogelijke tendensen te plaatsen en te verklaren. Ik vind de verhouding tussen externe productie voor de omroepen, ook voor de commerciële, en de interne productie van de VRT een belangrijk evenwicht. Ik ben vragende partij om de interne productie te laten evolueren zoals in de beheersovereenkomst afgesproken is. Ik zie dat ook niet als een tegenstelling.

We zien hier een pendelbeweging. Eerst ging het uitsluitend om interne producties, maar na de opkomst van de commerciële spelers deed de openbare omroep steeds vaker een beroep op externe producties. Ik denk dat we nu opnieuw naar een beter evenwicht zullen evolueren tussen externe en interne producties.

Dat neemt niet weg dat de externe productiehuizen een belangrijke rol gespeeld hebben in de creatieve

ontwikkeling van het televisieaanbod. Veel televisiecontent wordt vandaag door externe bedrijven geleverd. Er is daarbij veel verloop: mensen verlaten de omroep om voor een externe speler te werken, maar de omgekeerde beweging gebeurt evenzeer. Dat is een normale beweging, en ik pleit voor dat evenwicht.

Ik betreur samen met u, mijnheer de minister, dat de cijfers die we vanuit de sector krijgen niet altijd even recent zijn. Toch zijn er een aantal signalen, zoals fusies en andere verschuivingen binnen de sector. Ik probeer te detecteren wat er precies gebeurt, want ik ben bezorgd om het evenwicht.

Ik pleit ook niet voor beschermende maatregelen. Met ondersteunende maatregelen voor de sector bedoel ik dat er meer werk moet worden gemaakt van de internationale bekendmaking van formats die bij ons ontwikkeld worden. De VRT moet zich daar zelf ook eens over beraden. Er moet voor dat creatieve werk een vlottere toegang gevonden worden tot de internationale markt. Dat is ook voor de omroepen economisch zinvol. Het hoeft voor mij dus niet om financiële steun te gaan. Ik verwijs hierbij naar minister van Economie Ceysens, die met andere instrumenten de promotie van de Vlaamse economie beoogt. Ook onze creatieve industrie moet op de internationale markt kunnen werken en de taalbarrière overstijgen.

Ik zie twee elementen die misschien tot een beter evenwicht kunnen leiden. Eerst en vooral speelt de problematiek van de voorraad een grote rol. Ik hoop dat het opgebruiken van de bestaande voorraad slechts voor een tijdelijke dip in de bestellingen zorgt. Daarnaast zijn er de dalende advertentietarieven, onder druk van de concurrentie, die ook de commerciële omroepen dwingen om zuiniger te zijn. Ook dat kan enige druk op de productiehuisen leggen.

Ik meen dat ik de voorbije jaren ten aanzien van de collega's geen bochten heb genomen. De heer Vandebossche had over het eventuele prijsverschil tussen externe en interne productie. Voor mij gaat het vooral om een evenwicht tussen de twee en de creatieve ontwikkeling, gekoppeld aan het economische aspect en de werkgelegenheid in de sector.

De heer Dany Vandebossche: Ik wil nog even reageren op wat mevrouw Hermans daarnet ter sprake bracht, namelijk de arbeidsomstandigheden in de betrokken sector. Ik zou wel eens een boompje willen opzetten over de arbeidsomstandigheden waarin freelancers, cameramensen en geluidsmensen bij die productiehuisen werken.

We hebben hier in het verleden al gedebatteerd over freelancers die voor kranten schrijven en het probleem van de schijnzelfstandigheid.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, het evenwicht dat u bepleit, is er momenteel. In de beheersovereenkomst vragen wij letterlijk dat er zowel interne producties als uitbestedingen zouden zijn. We willen dat de VRT kwaliteit brengt in al zijn facetten, ook voor zijn eigen producties. Dat betekent dat de mensen die daar werken, maximaal gevaloriseerd worden.

De VRT moet een efficiënt geleid bedrijf worden. De gedelegeerd bestuurder zegt dat hij ernaar streeft om met de huidige mensen 10 procent meer productie te hebben. Dat is een goede zaak. Dat was ook de bedoeling van de beheersovereenkomst. De gedelegeerd bestuurder streeft er ook naar om zo efficiënt mogelijk contracten te sluiten voor externe productie. Ik vind het een zaak van goed beleid dat de bestaande voorraden eerst uitgezonden worden, zonder dat dit tot kwaliteitsverlies leidt, want anders gaan er investeringen verloren. Dat kan een tijdelijk effect hebben, maar de uitzendingen zullen er niet onder lijden. De kost van die uitzendingen zal in 2008 wel lager liggen voor de VRT, precies omdat een deel van de voorraad die klaarligt, gebruikt wordt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
